

Treasurybesluit gemeente Hellendoorn

Burgemeester en wethouders van Hellendoorn;

Gelet op artikel 212 Gemeentewet, de Wet financiering decentrale overheden, de Uitvoeringsregeling Financiering decentrale overheden, de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden, de Wet houdbare overheidsfinanciën en artikel 16, tweede lid, van de Financiële verordening gemeente Hellendoorn 2017;

B e s l u i t e n :

vast te stellen het navolgende:

TREASURYBESLUIT GEMEENTE HELLENDOORN

Hoofdstuk 1 Treasurybeleid

Artikel 1 Begrippen

- betalingsverkeer: het verrichten van betalingen en incasseren van gelden;
- derivaten: financiële instrumenten die hun bestaan ontleen aan een bepaalde onderliggende waarde. De onderliggende waarden kunnen financiële producten, zoals leningen of obligaties zijn. Derivaten worden onder andere gebruikt om renterisico's te sturen en financieringskosten te minimaliseren;
- financiering: het aantrekken van vreemd vermogen (externe financieringsmiddelen) voor een periode van minimaal één jaar. Ook het aanwenden van eigen vermogen voor het doen van (investering)uitgaven wordt tot financiering gerekend;
- geldstromenbeheer: al die activiteiten die nodig zijn om liquiditeiten te transfereren tussen de organisatie en derden;
- kasgeldlimiet: de kasgeldlimiet bepaalt het bedrag dat via leningen met een looptijd korter dan één jaar geleend mag worden. De kasgeldlimiet wordt berekend op een percentage van 8,5% van het begrotingstotaal bij aanvang van het begrotingsjaar;
- liquiditeit: de liquiditeit geeft aan in welke mate een onderneming haar lopende betalingsverplichtingen kan voldoen;
- liquiditeitenbeheer: het beheren en reguleren van de dagelijkse saldi en de daaruit voortvloeiende saldo- en liquiditeitenposities tot één jaar, inclusief het uitzetten van (tijdelijk) overtollige liquide middelen of het aantrekken van kortlopende financieringsmiddelen met een rentetypische looptijd van één jaar;
- prudent: voorzichtig en bedachtzaam, ofwel actief handelen met inachtneming en verantwoorde afweging van de risico's;
- rating: een indicatie van een bekend ratingbureau, dat de kredietwaardigheid van een bedrijf aangeeft. Dit geeft een inschatting van de kans op eventuele wanbetalingen bij toekomstige rente- en aflossingsbetalingen op schuldpapier;
- renterisiconorm: een bij de aanvang van het jaar op basis van de Wet fido gefixeerd percentage van het totaal van de jaarbegroting van de gemeente dat bij de realisatie niet mag worden overschreden;
- rentetypische looptijd: het tijdsinterval gedurende de looptijd van een geldlening, waarin op basis van de voorwaarden van de geldlening sprake is van een door de verstrekker van de geldlening niet beïnvloedbare, constante rentevergoeding (rentevaste periode);
- saldbeheer: het beheer van de dagelijkse saldi op de rekeningen;
- schatkistbankieren: het verplicht aanhouden van (tijdelijk) overtollige liquide middelen bij de Nederlandse Staat. De middelen die een decentrale overheid in de schatkist aanhoudt blijven beschikbaar voor de uitoefening van hun publieke taak;
- solvabiliteit: financieel kengetal dat de verhouding aangeeft tussen het vreemd vermogen en het eigen vermogen op de balans. De solvabiliteit wordt gebruikt om inzicht te krijgen in de financiële gezondheid van een bedrijf op de langere termijn, het zegt iets over het vermogen om zowel de kortlopende alsook de lange schulden te kunnen terugbetalen;
- treasuryfunctie: de treasuryfunctie omvat alle activiteiten die zich richten op het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële stromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. De treasuryfunctie bestaat uit vier deelfuncties: risicobeheer, gemeentefinanciering, kasbeheer en debiteuren- en crediteurenbeheer;
- vaste schuld: leningen met een looptijd van groter dan 1 jaar;
- vlottende schuld: leningen met een looptijd van kleiner dan 1 jaar;
- Wet fido: Wet financiering decentrale overheden.

Artikel 2 Doelstellingen van het treasurybeleid

De doelstellingen van het treasurybeleid van de gemeente zijn:

- a. het aantrekken van voldoende financiële middelen en het uitzetten van overtollige gelden met als doel het uitvoeren van de programma's binnen de door de raad vastgestelde kaders van de begroting;
- b. het verzekeren van een duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
- c. het beschermen van gemeentelijke vermogens en resultaten tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's;
- d. het optimaliseren van renteresultaten binnen de kaders van de Wet fido, aanvullende regelgeving en de voorschriften die in dit besluit zijn opgenomen;
- e. het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities.

Artikel 3 Uitgangspunten limieten, begrippen, indeling

1. De gemeente kan uitsluitend leningen aangaan, middelen uitzetten en garanties verlenen voor de uitoefening van haar publieke taak. De gemeenteraad bepaalt het kader van de publieke taak, de begroting bepaalt hierbij het budgettaire kader voor de uitoefening van de publieke taak.
2. Treasury heeft een prudent karakter. Dit betekent in het kader van de publieke taak dat te allen tijde sprake moet zijn van risicomijdend gedrag.
3. Door middel van de kasgeldlimiet wordt een grens gesteld aan de korte financiering waardoor het renterisico wordt beperkt. De gemiddelde netto-vlottende schuld per kwartaal mag niet meer bedragen dan een bepaald percentage van het totaal van de jaarbegroting. Het percentage wordt vastgesteld in de Uitvoeringsregeling Financiering decentrale overheden.
4. Door de renterisiconorm wordt het renterisico op de vaste schuld beperkt. Deze bedraagt een bepaald percentage van het begrotingstotaal. Het percentage wordt vastgesteld in de Uitvoeringsregeling Financiering decentrale overheden.
5. Binnen treasury kunnen drie deelgebieden worden onderscheiden:
  - a. risicobeheer:
    - renterisicobeheer;
    - koers- en kredietrisicobeheer;
    - liquiditeitsrisicobeheer;
    - valutarisicobeheer.
  - b. gemeentefinanciering:
    - financiering (vanaf 1 jaar);
    - uitzettingen (vanaf 1 jaar);
    - relatiebeheer.
  - c. kasbeheer:
    - geldstromenbeheer;
    - saldobehoor;
    - liquiditeitenbeheer (tot 1 jaar).

Hoofdstuk 2 Risicobeheer

Artikel 4 Algemene uitgangspunten

1. De gemeente mag geld alleen aantrekken dan wel uitzetten uit hoofde van de "publieke taak".
2. De gemeente mag geld alleen aantrekken dan wel uitzetten, indien deze uitzettingen een prudent karakter hebben.
3. Er wordt geen gebruik gemaakt van financiële derivaten als bedoeld in artikel 1, onder c, van de Wet fido.
4. De gemeente verstrekt uitsluitend garanties of leningen aan door de Gemeenteraad goedgekeurde derde partijen, waarbij vooraf informatie wordt ingewonnen over de financiële positie en de kredietwaardigheid van de betreffende partij.

Artikel 5 Renterisicobeheer

1. De kasgeldlimiet wordt niet overschreden.
2. De renterisiconorm wordt niet overschreden.

3. Het aantrekken en uitzetten van gelden vindt uitsluitend plaats op basis van de actuele financiële positie en de liquiditeitenplanning.
4. De rentetypische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting wordt zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand, waarbij tevens spreiding van de rentetypische looptijd wordt nagestreefd.

Artikel 6 Koers- en kredietrisicobeheer

Koers- en kredietrisico's zijn te verwaarlozen wanneer uitzettingen in het kader van treasury uitsluitend geschieden onder de volgende voorwaarden:

- a. door de volgende producten te hanteren: rekening courant, spaarrekening, daggeld, deposito's en medium term notes (MTN);
- b. Nederlandse overheden en ander publiekrechtelijke lichamen met een solvabiliteitsratio van 0 %;
- c. financiële instelling met tenminste een AA-rating van één van de volgende erkende ratingbureau's: Moody's, Standard & Poors of Fitch IBCA;
- d. financiële instellingen dienen in landen met minimaal een AA-rating gevestigd te zijn en onder Nederlands of anderszins EER-toezicht^[1] te vallen, zoals De Nederlandsche Bank en de Verzekeringskamer

[1] Europese Economische Ruimte (Europese Unie + Noorwegen, IJsland en Liechtenstein).

Artikel 7 Liquiditeitsrisicobeheer

De gemeente beperkt haar liquiditeitsrisico's door haar treasuryactiviteiten te baseren op een korte termijn liquiditeitenplanning (looptijd tot één jaar), alsmede een meerjarige liquiditeitenplanning met een looptijd van 4 jaar.

Artikel 8 Valutarisicobeheer

Valutarisico's worden uitgesloten door uitsluitend leningen aan te gaan/uit te zetten of te garanderen in Euro.

Hoofdstuk 3 Gemeentefinanciering

Artikel 9 Financiering

Bij het aantrekken van financieringen voor een periode van één jaar en langer gelden de volgende uitgangspunten:

- a. interne financieringsmiddelen worden primair als financieringsmiddel ingezet;
- b. bij het aantrekken van externe financieringen wordt uitsluitend gebruik gemaakt van onderhandse leningen;
- c. de gemeente vraagt offertes op bij tenminste 2 instellingen alvorens een financiering wordt aangetrokken. Deze offertes worden door de gemeente schriftelijk vastgelegd.

Artikel 10 Uitzettingen

Bij het uitzetten van middelen uit hoofde van de treasuryfunctie voor een periode van één jaar en langer gelden de volgende uitgangspunten:

- a. uitzettingen worden uitsluitend gedaan onder de in artikel 6 genoemde voorwaarden;
- b. de gemeente vraagt offertes op bij tenminste 2 instellingen alvorens een langlopende uitzetting wordt gedaan. Deze offertes worden door de gemeente schriftelijk vastgelegd.

Artikel 11 Relatiebeheer

De gemeente beoogt het realiseren van gunstige c.q. marktconforme condities voor af te nemen financiële diensten. Hiervoor gelden de volgende uitgangspunten:

- a. bankrelaties dienen wat betreft hun kredietwaardigheid minimaal te voldoen aan de eisen die gesteld zijn in artikel 6;
- b. de onderneming dient zelf aan te tonen dat zij over de juiste rating beschikt.

Hoofdstuk 4 Kasbeheer

Artikel 12 Geldstromenbeheer

Teneinde de kosten van het geldstromenbeheer te beperken:

- a. worden geldstromen op elkaar afgestemd;

- b. wordt het betalingsverkeer zoveel mogelijk elektronisch uitgevoerd.

Artikel 13 Saldo- en liquiditeitenbeheer

Voor het saldobeheer en het liquiditeitenbeheer gelden de volgende specifieke richtlijnen:

- a. concentratie van de overtollige liquiditeiten binnen één rente-compensatiecircuit bij de onderneming met de gunstigste condities;
- b. indien er een liquiditeitsbehoefte ontstaat, kan de gemeente kortlopende middelen (periode < 1 jaar) aantrekken. Toegestane instrumenten hierbij zijn daggeld, kasgeldleningen en kredietlimiet op rekening courant;
- c. toegestane instrumenten bij het uitzetten van kortlopende middelen zijn rekening-courant, daggeld, kasgeldleningen, spaarrekeningen en deposito's;
- d. bij het extern uitzetten van kortlopende middelen zijn slechts de in artikel 6 genoemde tegenpartijen toegestaan;
- e. de gemeente vraagt offertes aan bij tenminste 2 instellingen alvorens middelen worden aangetrokken of uitgezet met een looptijd korter dan één jaar.

Hoofdstuk 5 Administratieve organisatie en interne controle

Artikel 14 Uitgangspunten administratieve organisatie en interne controle

In het kader van de treasuryfunctie gelden de volgende algemene uitgangspunten op het gebied van administratieve organisatie en interne controle:

- a. de verantwoordelijkheden en bevoegdheden van treasuryactiviteiten zijn op eenduidige wijze schriftelijk vastgelegd;
- b. bevoegdheden zijn via delegatie en mandaat nader schriftelijk vastgelegd;
- c. bij de uit te voeren treasuryactiviteiten is functiescheiding doorgevoerd met als belangrijkste voorwaarden:
  1. iedere transactie wordt door minimaal twee functionarissen geautoriseerd;
  2. de uitvoering en controle geschiedt door afzonderlijke functionarissen;
  3. de uitvoering en registratie in de financiële administratie geschiedt door afzonderlijke functionarissen;
- d. de administratieve organisatie en interne controle waarborgen dat:
  1. de uitvoering rechtmatig en doelmatig is;
  2. de treasury-activiteiten adequaat kunnen worden uitgevoerd en bijgestuurd;
  3. de juistheid, tijdigheid en volledigheid van de informatie verzekerd zijn.

Hoofdstuk 6 Verantwoordelijkheden en bevoegdheden

Artikel 15 Verantwoordelijkheden

De verantwoordelijkheden met betrekking tot de treasuryfunctie zijn:

Functie	Verantwoordelijkheden
Gemeenteraad	<ul style="list-style-type: none"> - vaststellen, toezicht houden op uitvoering, evalueren en bijstellen van het treasurybeleid - het vaststellen van de paragraaf financiering in begroting en jaarrekening
College van B&W	<ul style="list-style-type: none"> - het uitvoeren van het treasurybeleid (formele verantwoordelijkheid) - bekrachtigen (achteraf) van financiële transacties op de kapitaalmarkt - het rapporteren aan de Gemeenteraad over de uitvoering van het treasurybeleid
Interne Controle	<ul style="list-style-type: none"> - controleren op volledigheid, betrouwbaarheid en rechtmatigheid van treasuryactiviteiten
Teamhoofd Financiën en Control	<ul style="list-style-type: none"> - het autoriseren van de uitgevoerde treasuryactiviteiten - het autoriseren van door de treasurer voorgestelde transacties - het bewaken van de kwaliteit van de treasuryprocessen - het controleren van de volledigheid en betrouwbaarheid van de informatievoorziening van de treasuryfunctie en hierover rapporteren aan het college van B&W
Treasurer	<ul style="list-style-type: none"> - het uitvoeren van de aan hem gemandateerde treasuryactiviteiten conform treasurybesluit en paragraaf financiering - opstellen van de liquiditeitsplanning - het beheren van de geldstromen

	<ul style="list-style-type: none"> - het aantrekken en uitzetten van gelden in het kader van het saldo- en liquiditeitenbeheer - het doen van beleidsvoorstellen op treasurygebied - het onderhouden van contacten met banken, geldmakelaars en overige financiële instellingen - het schriftelijk vastleggen van de treasurytransacties - het aanleveren van tijdige, volledige en betrouwbare gegevens aan de administratie - het afleggen van verantwoording aan het teamhoofd Financiën en Control over de gemandateerde treasuryactiviteiten
Kassier	<ul style="list-style-type: none"> - het afhandelen van het contante en girale betalingsverkeer - het overboeken van saldi tussen bankrekeningen - het afleggen van verantwoording aan het teamhoofd financiën en control over de uitvoering van de aan hem/haar gemandateerde activiteiten
Financiële administratie	<ul style="list-style-type: none"> - het beheren van de debiteuren en crediteuren - het juist en volledig administreren van bezittingen, schulden, rechten, verplichtingen, inkomsten, uitgaven, ontvangsten en betalingen in de verplichtingen- en financiële administratie
Teamhoofden en budgethouders	<ul style="list-style-type: none"> - verantwoordelijk voor het tijdig aanleveren van volledige en betrouwbare operationele informatie over toekomstige geldstromen aan de financiële administratie

Artikel 16 Bevoegdheden

De bevoegdheden met betrekking tot de treasury-activiteiten zijn:

	Uitvoering (eerste handtekening)	Autorisatie (tweede handtekening)
Saldo-, liquiditeiten- en geldstromenbeheer (< 1 jaar)		
Het aantrekken en uitzetten van gelden	Treasuryfunctie	Teamhoofd Financiën en Control
Betalingsopdrachten versturen	Kassier	Comptabele
Beleggen van overtollige liquide middelen	Bij overige decentrale overheden: treasuryfunctie In iedere andere situatie: Schatkistbankieren Kassier	Teamhoofd Financiën en Control
Bankrelatiebeheer		
Bankrekeningen openen/sluiten/wijzigen	Treasuryfunctie	Teamhoofd Financiën en Control
Bankcondities en tarieven afspreken	Treasuryfunctie	Teamhoofd Financiën en Control
Financiering en uitzetting (> 1 jaar)		
Het afsluiten van kredietfaciliteiten	Treasuryfunctie	Teamhoofd Financiën en Control
Het aantrekken van gelden via onderhandse leningen zoals vastgelegd in het hoofdstuk Gemeentefinanciering	Treasuryfunctie	Bekrachtiging vooraf: Teamhoofd Financiën en Control Bekrachtiging achteraf: College van B&W
Het uitzetten van gelden zoals vastgelegd in het hoofdstuk Gemeentefinanciering	Treasuryfunctie	Teamhoofd Financiën en Control
Het verstrekken van leningen en garanties uit hoofde van de publieke taak	College van B&W	Gemeenteraad
Beleggen van overtollige liquide middelen	Bij overige decentrale overheden: treasuryfunctie In iedere andere situatie: Schatkistbankieren Kassier	Teamhoofd Financiën en Control

Hoofdstuk 7 Informatievoorziening

Artikel 17 Informatievoorziening

Met betrekking tot de treasuryactiviteiten dient tenminste de in de onderstaande tabel opgenomen informatie te worden verstrekt door de betreffende functionarissen:

Informatie	Frequentie	Informatieverstrekker	Informatieontvanger
Informatie toekomstige geldstromen voor de liquiditeitenplanning	Continu proces	Teamhoofden, budgethouders, consultants, projectleiders	Treasuryfunctie
Informatie toekomstige geldstromen (meerjaren) liquiditeitsprognose	Periodiek (per kwartaal)	Teamhoofden, budgethouders, consultants, projectleiders	Treasuryfunctie
Rentevisie	Jaarlijks (bij financieringsparagraaf)	Financieel beleidsmedewerker	Teamhoofd Financiën en Control, College van B&W, Gemeenteraad
Paragraaf Financiering (begroting en jaarverslag)	Jaarlijks	Treasuryfunctie	Teamhoofd Financiën en Control, College van B&W, Gemeenteraad

Financiële informatie aan externe partijen Incidenteel

Teamhoofd Financiën en Control, Derden (externe partijen)
Treasuryfunctie

Hoofdstuk 8 Overig

Artikel 18 Slotbepalingen

1. Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2019.
2. Dit besluit kan worden aangehaald onder de naam "Treasurybesluit gemeente Hellendoorn".

Burgemeester en wethouders van Hellendoorn,
de secretaris, de burgemeester,